

ජෛන ආගමික නායකයකු වූ නිගණ්ඨනාතපුත්ත නම් ශාස්තෘවරයාගේ ප්‍රධාන දායකයා වූ උපාලි ගෘහපති තෙමේ ඉතා දක්ෂ අයෙකි. වාද කොට අන් අය පැරදවීමට ඔහු තුළ පැවතියේ අපූරු හැකියාවකි. සිය ප්‍රධාන අනුගාමිකයාගේ හැකියාව පිළිබඳ ජෛන නායකයා තුළ පැවතියේ බලවත් වූ විශ්වාසයකි. දිනක් ඔහු බුදුරදුන් හමුවට පැමිණෙන්නේ උන් වහන්සේ හා වාද කොට පරදවා සිය දහමෙහි ඉගැන්වීම් නිවැරදි බව තහවුරු කිරීමට ය. එහෙත් එහි අවසන් ප්‍රතිඵලය වූයේ උපාලිට තමා එතෙක් එල්බ සිටි මතයේ නිර්ඊඊක බව තේරුම් යාම ය. තමා බෞද්ධයකු වශයෙන් පිළිගන්නා ලෙස ඔහු බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් ඉල්ලා සිටියේ ය. එහෙත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔහුට පවසන්නේ ඉක්මන් තීරණ නොගෙන තව දුරටත් සිතා බලා කටයුතු කරන ලෙස ය; ජෛන ශාස්තෘවරයාට සිදු කරන ඇප උපස්ථාන එලෙසින් ම ඉටු කරන ලෙස ය. මෙම වදන් අසන උපාලි තව දුරටත් බුදුරදුන් පිළිබඳ පැහැදි අවසානයේ බෞද්ධ ශ්‍රාවකයකු බවට පත් විය.

මෙම කතා පුවතින් අපට උගත හැකි වැදගත් කරුණු කිහිපයක් ඇත. බුදුරජාණන් වහන්සේ කිසි විටෙක අන්‍ය ආගම් හා එම ආගමිකයන් හෙලා දකිමින් හෝ පහත් කොට සලකමින් හෝ කටයුතු නොකළ සේක. තමා හා වාද කිරීමට පැමිණි අන්‍යාගමිකයකු වූ උපාලි පිළිබඳ කිසිදු ආකාරයක අමනාපයක් ඇති කර නොගැනීම, සුහද ව පිළිගැනීම, අසන ප්‍රශ්නවලට සාවධාන ව සවන් දී පැහැදිලි පිළිතුරු ලබා දීම බුදු සිරිතෙහි ආගමික සහජීවනය ද මෙම සිදුවීමෙන් හෙලිවෙයි. උපාලි ගෘහපති යනු ධනවත්, බුද්ධිමත් තරුණයෙකි. එහෙත් ඔහු කෙසේ හෝ බුදු සසුනට ඇතුළු කර ගැනීමේ අරමුණක් බුදුරජාණන් වහන්සේ තුළ නොතිබුණි. මෙම සියලු ගුණාංග උපාලි තුළ බුදුරදුන් පිළිබඳ පැහැදීම තවත් වැඩි කර ගැනීමට හේතු විය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙසේ අන් ආගමිකයින් සමග ඉතා සුහද ව කටයුතු කළ අවස්ථා රැසක් බුදු සිරිතෙන් හමු වේ. එම සියලු අවස්ථාවන්හි දී උන් වහන්සේ පළමු ව සිදු කළේ තම සුහදතාව, හිතවත්කම, සවන් දීමේ ගුණය අන්‍යයින්ට වටහා ගැනීමට සැලැස්වීමයි. එසේ ම උන් වහන්සේ ඔවුන් අමනාප වෙතියි සිතා තම දහමේ

අනන්‍යතාව ද කිසි විටෙක වෙනස් නොකළ සේක. තමාට අප්‍රිය දේ අන් අයට ද අප්‍රිය බැවින් තමා උපමා කොට අන් අය හිංසාවට, පීඩාවට ලක් නොකළ යුතු බව වේලුද්වාර නම් සූත්‍රයේ දී බුදුරදුන් පෙන්වා දී ඇත. පන්ති, ආගම්, කුල වශයෙන් ගැටුම් ඇති කර ගැනීම බුදුරජාණන් වහන්සේ කිසි දිනෙක අනුමත නොකළ සේක. බර්ටන්ඩ් රසල් නම් දාර්ශනිකයා පවසන ආකාරයට ඔහු බුදු දහම අගය කරන්නේ එමගින් කිසිවකු හිංසාවට, පීඩාවට පත් නොකරන නිසා ය.

බුදු සිරිතෙන් පෙන්වා දෙන ආගමික සහනශීලී ගුණය ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ ජන සමාජයේ ද දක්නට ලැබීම සුවිශේෂී කරුණකි. ජාති, ආගම්, ගෝත්‍ර වශයෙන් හේද හින්තනා ඇති කර ගැනීම බුදු දහමට පටහැනි ක්‍රියාවකි. සැබෑ බෞද්ධයා සිය අනන්‍යතාව සුරකිමින් අන් අයගේ අයිතිවාසිකම්වලට ද ගරු කරයි. සිය ආගම වෙනුවෙන් හෝ ජාතිය වෙනුවෙන් අන් අය හිංසා පීඩාවන්ට ලක් කිරීම අනුමත නොකරයි.

ශිෂ්ට සම්පන්න ජාතියක් වශයෙන් හැඩ ගැසීමට ශ්‍රී ලාංකිකයින්ට මග පෙන්වූ අනගිතම දායාදය මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ විසින් මෙරටට හඳුන්වා දෙන ලද ථේරවාද බුදු දහමයි. මෙරට වැසියන් බුදු දහම සිය ජීවන පැවැත්මට වැඩි වැඩියෙන් නැඹුරු කර ගන්නා විට ඔවුන්ගෙන් උසස් මානව ගුණාංග රැසක් ප්‍රදර්ශනය වන්නට විය. පරෝපකාරය, අවිහිංසාව, ආගන්තුක සත්කාරය, සහයෝගයෙන් ජීවත් වීම, අන් අයගේ අදහස්වලට ගරු කිරීම, වාමිබව, සරලබව, ඒ අතර කැපී පෙනෙන ගති ලක්ෂණ විය. මෙම ගුණාංග නිසා වාර්ගික වශයෙන් මෙන් ම ආගමික වශයෙන් ද ගැටුම් ඇති කර ගැනීමට ශ්‍රී ලාංකිකයෝ යොමු නොවූහ.

මෙරට ශාසන ඉතිහාසය විමසා බැලීමේ දී වරින් වර විදේශ ආක්‍රමණවලට ලක් වූ අවස්ථා රැසක් ඇති බව පෙනී යයි. එම ආක්‍රමණිකයින් සමග විවිධ ආගම් ද මෙරටට ලැබුණි. බුදු දහමින් පෝෂණය වූ උදාර ගුණාංග නිසා අපගේ මුතුන් මිත්තන් එම ආගමිකයින් හා ජාතීන් සමග සහජීවනයෙන් කටයුතු කොට ඇත. මෙරට ජන සමාජයේ පැවති එම උතුම් ගුණය නිසා එළාර වැනි විදේශ ආක්‍රමණික රජවරු ද දිගු කාලයක් මෙරට පාලන තන්ත්‍රය මෙහෙය වූහ. ආක්‍රමණිකයකු වුව ද අවසානයේ දුටුගැමුණු රජු තමා හා සටනින් පරාජය වූ එළාරට නිසි ගෞරවය දක්වා ඔහු වෙනුවෙන් සොහොනක් ද කරවූ බව මහාවංශයේ දක්වේ. මෙය ශ්‍රී ලාංකිකයින්ගේ සහජීවන ගුණයට කදිම නිදසුනකි. සැබෑ බෞද්ධයා සිය අනන්‍යතාව සුරකිමින් අන් අයගේ අයිතිවාසිකම්වලට ද ගරු කරයි.

පැරණි රජවරු වෙහෙර විහාර වැව් අමුණු ඉදි කිරීමෙන් මෙම ගුණාංග වඩා වර්ධනය වන ආකාරයට කටයුතු කළහ. වැවයි, දාගැබයි, ගමයි, පන්සලයි ගොඩනැගෙන විට සියලු ම ලාංකික ජනතාවට ඒ වටා ගොනුවීමට හැකියාව ලැබුණි. සිංහල ජාතිය නමැති ළදරුවා හැදී වැඩී පෝෂණය වූයේ බුදු දහම නමැති තොටිල්ල තුළ ය යනුවෙන් පැරණි කියමනක් ඇත. මෙම ප්‍රකාශයෙන් අර්ථවත් වන්නේ බුදු දහමින් පෙන්වා දෙන උසස් ගුණාංග සිංහල ජාතිකයින්ගේ සාරධර්මවලට පදනම සැපයූ බවයි. බුදු දහම නිසා පැරණි ලාංකිකයින්ගේ සමාජ සම්බන්ධතා අර්ථවත් විය. පැරණි සමාජය තුළ දෙමාපියන්-දූරුවන්, ගුරුවරුන්-සිසුන්, අඹු-සැමියන්, හිත-මිතුරන්, දූසි-දස්සන්, පැවිදි උතුමන් හා ගිහියන් අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් යුතුකම් ඉටු කරමින් ඉතා සහයෝගයෙන් කටයුතු කොට ඇත.

පැරණි ලාංකිකයෝ පරිත්‍යාගය හොඳින් දැන සිටියහ. ප්‍රිය වචනවලින් අන් අය ඇමතුවෝ ය. අන් අයගේ යහපතට හේතු වන දේ සිදු කළෝ ය. සියලු දෙනා සමානාත්මතාවෙන් පිළිගත්හ. දන්සල් පැවැත්වීම බෞද්ධයින්ගේ පරිත්‍යාගශීලීත්වය ලොවට ම කියා පාන්නකි. මෙම දන්සල් විවෘත වන්නේ සිංහල බෞද්ධයින්ට පමණක් නොවේ. දන්සලේ ආහාර අනුභව කෙරෙන්නේ උස් මිටිකමින් තොර ව ය; එසේ ම ඒ සඳහා ආධාර උපකාර කෙරෙන්නේ ද කිසිදු හේදයකින් තොර ව ය.

අරියවංස ධර්ම දේශනා පැවැත්වීම පැරණි බෞද්ධයින් සිදු කළ ආගමික චාරිත්‍රයක් වේ. මෙම කටයුත්ත සඳහා ආගමි, ජාති හේදයකින් තොර ව සියල්ලෝ ම සහභාගි වූහ. පින්තාලි තැබීම හා අම්බලම ද පැරණි ශ්‍රී ලාංකිකයින් සතු ව පැවති සාමයේ සහජීවනයේ සංකේත වේ. කිසිදු හේදයකින් තොර ව අතර මග ගමන් විඩා නිවා ගෙන පැන් සහනා ගෙන යාමට මෙමගින් සැමට අවස්ථාව සැලසුණි.

දකුණු ඉන්දියාවෙන් මෙරටට පැමිණි රජ බිසෝවරුන්ට ආගමික වතාවත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව මත මෙරට විහාරස්ථාන අසබඩ හෝ විහාරස්ථාන තුළ හෝ දේවාල ඉදි කිරීම සිදු වූයේ හින්දු සංස්කෘතියේ බලපෑමක් සමග ය. එහෙත් මෙරට සිංහල බෞද්ධයා දේවාල ඉදිකිරීම පිළිබඳ විරෝධයක් පළ නොකළ අතර සිය වන්දනයේ කොටසක් ලෙස දේවාල ද ඊට එකතු කර ගත්හ. පටිමාසර නිර්මාණය කිරීමේ දී ද දකුණු ඉන්දීය හා හින්දු ගෘහ නිර්මාණ සම්ප්‍රදායයන් අනුගමනය කර ඇති බව පෙනී යයි. මහනුවර දළදා පෙරහැර පැවැත්වීම හා ඒ වටා බැඳුණු සියලු වත් පිළිවෙත් දළදා වහන්සේ කෙරෙහි බෞද්ධයා තුළ පවත්නා අසීමිත ශ්‍රද්ධාව කුලුගන්වයි. එසේ ම දළදා මැදුර වැඳ පුදා ගැනීමෙන් අනතුරුව සතර මහා දේවාලවල දෙවියන්ට ද පින් දීමට බෞද්ධයෝ අමතක නොකරති. කතරගම යන බැතිමතුන් තුළ ද මෙම ලක්ෂණය දැකිය හැකි ය. බෞද්ධ ජනතාව කිරි වෙහෙර වැඳ පුදා ගැනීමෙන් අනතුරුව දේවාලයට ද යන අතර වන්දනාමාන කොට අවසානයේ සියලු දෙවි දේවතාවන්ට ද පින්පෙත් අනුමෝදන් කරති.

ශ්‍රී පාදස්ථානය බෞද්ධයාගේ ඉතා ම උසස් වූ පූජනීය ස්ථානයකි. බෞද්ධ ජනතාව ශ්‍රී පාද වන්දනයේ යෙදෙන්නේ ශ්‍රද්ධාව පෙරදැරි කර ගෙන ය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සිරිපා සලකුණ සමනොල කඳු සිරසේ ඇති බවට අප තුළ පවතින්නේ බලවත් විශ්වාසයකි. අන්‍යාගමික විවිධ පිරිස් ද සිය ආගමික විශ්වාස පදනම් කොට ගෙන සමනොල කඳු සිරස තරණය කරති. එහෙත් ශ්‍රී ලාංකිකයින් ඒ පිළිබඳ විවාදාපන්න ව ගැටුම් ඇති කර ගෙන නොමැත. මෙසේ බෞද්ධයන් සාමයෙන්, එකමුතුකමින් කටයුතු කරනුයේ බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන සහජීවන ගුණය ප්‍රායෝගික ව පෙන්වා දෙමිනි.

වර්තමානයේ ද ශ්‍රී ලාංකිකයින් වෙසක්, පොසොන්, නන්තල්, දීපවාලි, රාමසාන් ආදී උත්සව ආගම් හේදයකින් තොර ව සමරති; එකිනෙකාට සංග්‍රහ කර ගනිති; ආපදාපන්න අවස්ථාවල දී කිසිදු හේදයකින් තොර ව එකිනෙකාට උදවු උපකාර කර ගනිති. ලොව ම කම්පනයට පත් කළ සුනාමි විපතේ දී බෞද්ධයින් ජාති ආගම් හේද කිසිවක් නොසලකා සියලු දෙනාට ම උදවු උපකාර කළ ආකාරය සමස්ත ලෝකයාගේ ම පැසසුමට ලක් විය.

ආගමික සහජීවනය උසස් ගුණාංගයක් ලෙස බුදු දහමේ අගය කෙරේ. එසේ වුව ද සියලු ආගම් ඇදහිය යුතු බවක් මෙමගින් අදහස් නොවන බව අප සිහි තබා ගත යුතු වැදගත් කරුණකි. එය බුදු දහමට පටහැනි වූවකි. එසේ ම ආගමික සිරිත් විරිත් බලහත්කාරයෙන් අන්‍යාගමිකයින් ලවා සිදු කරවීමට යාම ද වැරදි ක්‍රියාවකි. වර්තමානයේ ඇතැම් බෞද්ධයන් අන්‍යාගමික සිද්ධස්ථානවලට ගිය විට එම පිළිවෙත් අනුගමනය කරනු දක්නට ලැබේ. එසේ ක්‍රියා කිරීම සැබෑ බෞද්ධයකුගේ ලක්ෂණයක් නොවේ. සැබෑ බෞද්ධයා තම දහම නිවැරදි ව අනුගමනය කරන අතර ඕනෑ ම අවස්ථාවක දී තම අන්‍යාතාව සුරැකෙන අයුරින් ක්‍රියා කරයි.

අප පාසල තුළ හෝ පන්ති කාමරය තුළ හෝ සිටින විවිධ ජාතීන්ට අයත් සිසුන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කළ යුතු ය. ඔවුන්ගේ අදහස්වලට ද සවන් දිය යුතු ය. තමාට ලැබෙන සම්පත් අරපිරිමැස්මෙන් බෙදා හදා ගත යුතු ය. ගැටලු සහගත අවස්ථාවල දී ගැටුම් ඇති කර නොගෙන සාවධාන ව ඒවා විසඳා ගැනීමට උත්සාහ කිරීම බුද්ධිමත් සිසුන්ගේ ලක්ෂණයකි. එකිනෙකාගේ සිත් රිදෙන අයුරින් හෙළා තළා කටයුතු කිරීම බුදු දහමින් පෙන්වා දෙන සහජීවනය බිඳ වැටීමට හේතු වන ප්‍රධාන කරුණක් බව අප නිරන්තරයෙන් මෙනෙහි කළ යුතු වැදගත් කරුණකි.

සාරාංශය

ජන වර්ග හා ආගම් හේදයකින් තොර ව සියලු දෙනා සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමට බුදු දහම මග පෙන්වයි. මේ සඳහා බුදු සිරිතෙන් නිදසුන් රැසක් පෙන්වා දිය හැකි ය. බුදු දහම දායාදයක් වශයෙන් උරුම කර ගත් මෙරට ශ්‍රී ලාංකිකයෝ ද සාමයෙන්, සහජීවනයෙන් කටයුතු කළහ. සර්වාගමික සිරිත් අනුගමනය කිරීම ආගමික සහජීවනය නොවේ. සියලු දෙනා සමග සහජීවනයෙන් කටයුතු කිරීමට පාසල් අවධියේ සිට ම අප අදිටත් කළ යුතු ය.

ක්‍රියාකාරකම

1. ආගමික සහනශීලීත්වය හා සහජීවනය බුදු සිරිතෙන් ඉස්මතු වන අවස්ථා පෙන්වා දෙන්න.
2. ශ්‍රී ලාංකික ජන සමාජය සාමයෙන්, සමගියෙන් ජීවත් වූ බවට නිදසුන් ඉදිරිපත් කරන්න.
3. සියලු ආගමික සිරිත් අනුගමනයට උත්සාහ කිරීම ආගමික සහජීවනය නොවේ. මෙම කියමන පැහැදිලි කරන්න.

පැවරුම

බෞද්ධ නොවන ආගමික ස්ථානයකට ගොස් ඔබ ලද අත්දැකීම් පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.